

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér pótlószáma 50 fillér.

Felelős szerkesztő: ZRINYI KÁROLY.	Főszerkesztő: MARGITAI JOZSEF.	Kiadó és lapfajdoszó: STRAUSZ SÁNDOR.
--	--	---

Pénzügyi reformok.

Irtá: Balázs József.

A pénzügyminiszter az 1887. XLIV. t. c. 3. §. 5. §-ai módosításáról törvényjavaslatot készített, melyet a költségvetés letárgyalása után fog a képviselőháznak benyújtani.

A javaslatot, mint minden új alkotást, egyes lapok mindjárt politikai színezettel látták el és nem csekély leleményességgel tudtak is mulandó sikereket aratni.

Kötelességünknek tartjuk mi is szűkebb hazánkban a kérdéssel szakszerűen foglalkozni és olvasóinkkal az új javaslatot megismertetni.

Nyugodtan kijelenthetjük, hogy a javaslatnak egyedül szociális célja van és a kormány a szegény ember vállairól akarja a terheket a vagyonnak aránylagos megterhelése által levenni.

Két rendelkezés van az új törvényjavaslatban: a minimális érték emelése és a bírói becsüs igénybevétele.

A minimális érték eddig a katasztrális érték huszorososa volt; most a huszonötszörösre lesz. A ház ingatlannál pedig 2%-kal emelkedik a minimális érték. Ez új megterhelést az adózóra nem hoz, amennyiben a vételár az ország bármely részében a minimális értékét 10—100-szoroság meghaladja és az átíratási illeték a vételár után fizetetik. Egyedül a hagyaték és ajándékozásnál lesz némi emelés, de az méltányos is, mert ezen esetben minden ellenszolgáltatás nélkül vagyonhoz jut a polgár.

Farsangi levél.

Irtá: Sz. D.-né.

Mancikám Aranyom!

Ma épen nagyakaritást rendeztem a fiókomban s hát csak megcsap valami roppant finom tubaróza illat. Jé, ez a Mancsi! Akkor jutt eszembe, hogy már két hete nem irtam neked. Gyorsan elő hát ezekkel az aranysegélyű heliotrop papirokkal s hamar elmondom Neked Édes e két hét rém érdekes történetét...

Igaz ugyan a Mama azt parancsolta, hogy irtak ma végre a K. Mimi tantnak. De én kinemálhatom ezeket a tantis leveleket. Igazán nem értem a mamát. Miért kell én s épen csak én irtak a tantnak? S hogy miért is vannak egyáltalán tántok és bácsik a világon? Na nem? Különb, ha már megvannak, hát jó, nem bánom. Szeretem is őket. Mért ne szeretném?

A Mimi tant egész hercig nő. Mig a felsőbe jártam, sokszor volt az én partomom, ha itt volt.

De mit tudjak én írni ezeknek az elavult, elmaradott néniknek és bácsiknak az én eleven, színes jelképletemből. Na nem?

Ezért, mig a Mama a beavárlásból megjön, Neked irtok Aranyoskám. Igaz, Te sokkal komolyabb vagy, mint én. Mégis egyedül Te értesz meg engem. Hiszen annyi mondanivalóm van most is. Hidd el, még 15 éves koromban sem hittem volna, hogy milyen roppant érdekes az Élet, ha az ember már 16 éves.

Hát igaz, hogy sok idő. 16 Év!!...

De bezeg sok lett egyszerre a gond s a dolog is.

Reggeltől estig lótas, futás. Egyik üzletből ki,

A bírói becsüst akkor fogja alkalmazni a hatóság, amidőn a bevalított vételárból bebizonyítható, hogy alacsony. Természetes dolog, hogy ez nem vonatkozik majd oly kisebb arányú jogügyletekre, hol néhány száz korona a vételár, hanem csakis nagyobb szerű vételeknél és különösen házak vételénél és csakis nagyobb városokban. Ezzel a kormány elejét veszi a nagyobbok vételáreltérítésnek és ennek is csak az lesz a kifolyása, hogy a kincstárt jogosan illeték a valóságnak megfelelően fog befolytati és ez csakis a szegény ember megadóztatását fogja megkönnyíteni.

Eddig körülbelül mindenki egyetért a kormány törvényjavaslatával. Ami azonban nem tetszik, az azon körülmény, hogy a javaslat kimondja azt, miszerint illetékegyenérték alá eső vagyonoknál a becsüs nem lesz alkalmazható és így az illetékegyenértéket csak kevéssel emeli. Tudni kell azt, hogy illetékegyenérték alá esik minden oly birtok, mely hitbizományi testületi vagyon és egyéb holtkezen fekvő vagyon. Így megvilágítva a dolgot, valóban kifogásítható lehet emelni. De a valóságban nem úgy van egészen, amennyiben a társulatok, községek, városi egyesületek stb. földekben is hazánkban óriási vagyonnal bírnak és ezen vagyon a fokozatos befektetések által nap-nap után oly fokban növekszik, hogy ha ezen vagyont is rendez elbánás alá vennék, úgy csakis a népet, a szegény népet terhelnek meg, amit pedig az javaslat nem céloz.

A községi, urbéri, városi birtokok na-

gyobbfokú megterhelése minden bizonnyal magával hozza egyes lakosok megterhelését. Valóban igaz, hogy van az országban igen sok lekötött birtok, de véleményünk szerint nem volna sem igazságos, sem méltányos dolog, ha ezeknek nagyobbok megterhelése által a községi, városi urbéri birtokokat is megterhelhetnénk. Mert országunkban, mint földmivelő országban alkotott törvénynek nem lehet célja nagyobb megterhelés által az országban a földekkel való csere-berét fokozni, hanem csak az, hogy a már beállott változások után magának a valóságnak megfelelő és jogosan járó jövedelmet biztosítani és a szegény ember sorsán segíteni.

Nincsen farsang!

A kalendárium piros betűvel jelzi a három királyok napját, amikor a hivatalos farsangnak tulajdonképpen be kellene vonulnia, mindnyájan beszélünk róla, a lapok hasábkak szentelnek évenként reá s mi megrendülten tekintünk körül a sávár s kilátástalan jelenben, mert sehol sem találjuk meg azt, amit tulajdonképpen farsangnak nevezhetnénk, aminek örvendhetnénk, vigadhatnánk.

Mintha valami komor, sötét szürke felleg ülné meg egész társadalmunkat. Mindnyájan félelemmel tekintünk a jövő elé s a komor várakozásban megfedkezünk az élet derűjéről, megfedkezünk arról, hogy vigan legyünk. A létért való nehéz küzdelem sávár

Mióta meg nagyleányos frizurám van (einslággal) gyakran s igen zord tekintettel nézeget a fejem felé. Hátha még azokat az édes boszontnyolcasokat látná, miket ott benn, a hálószoabai új tepiken lejtek?

... Csók, te bódító boldogság Gyógyító orvosság csók-csók-csók! (Jaj de mesés is az a Cigány szerelem!) Nő volna fussa a szegény holónak!...

Tegnap a Divatlapban azt olvastam: »Túl-ságos szigorúság gyakran meg sokkal rosszabb következményekkel jár, mint túlságos engedékenység.« — Sohse hittem volna, hogy a Divatlapok ilyen igazságosak. Mig a papa aztán kaszinóba volt, óvatosan odacsentem az irásztalára.

Na ja, hadd olvassa. Hátha némi hatással lesz rá e gyönyörű mondat mély igazsága.

De-nini, most veszem észre, hogy itt össze-vissza beszélek s épen arról nem irtok, ami fő. A legfőbb. A Bálról. Már épen egy hete, hogy megtörtént. Fényesen sikerült. Remekül mulattam s rengeteget táncoltam reggel pont 5 óráig. A szupénál 10 ugra volt. Imádom az Újrakat!

De igaz is, elől kezdem. Hát felvirradt a nagy nap. Furcsa, de csak úgy, mint valami közönséges nap.

Már reggel kirakogatam szépen minden ruhát, hadd gyönyörködjék benne két szobám is.

A bálruhám új volt és igen cukros. Mintha fátol lett volna rajta, olyan szépen be volt vonva. És 4 sor nagyszerű gyöngy a kivágás körül. (Kicsit szűgyeltem, hogy úgy volt.) Igaz biza, halvány rózsaszín volt. Én ugyan jobban kedvelem a különös, vegyes és divatos színeket, de a Mama mereven ragaszkodik az ég kék színéhez, meg a

másikba be. Már egész órarendet (brr! órarend!) kellett készítenem, hogy eligazodjam. Tudod: d. e. varroda. Vízit. D. u. egy óra Marilite. (Vagy Ady!) Egy óra gondolkodás. Égy óra boszontnyakorlás. Frizura. Toilette. Szerdán jour, szombaton bál stb. stb.

Aztán még mennyi rendkívüli hivatás. Ruhapróba. Izenetek hurcolása. Énekar stb. stb.

És minden mennyi akadályal jár. Különösen a d. u.-i dolgaim. Van mit mérgeledni!

A mama úgy találja, hogy ja, a Marilitt túlszerelmes. Nem jó nekem. (De milyen jó!) Ady — itt a mama kissé disztelen kifejezést használ. És hogy érthetetlen.

Hiz éppen az a fess! Na nem? Azért oly rém érdekes! Na ja, talán a jó öreg Vas Gerebent, vagy Jósika Miklóst olvassam?

Ilyen vicces a mama!

Meghogy a gondolkodás helyett többet érne egy kis harisnyastoppolás. Jérum! ugyan ki az őrdög stoppol már a mai lüktető (úgye szép szó?) világban harisnyát? Sohse hittem volna, hogy a mama ilyen maradi. Hiszen ma már minden úrlányknak gondolkodni is kell. Így lesz Egyéniség. Ez olyan chicesen hangzik: az Egyéniség, Hatalom. Az Egyének szociális Pozíciója. A modern Nő Pszichológiája stb. (Kissé nehéz. Nem is igen értem. De nagyon szép. Ugyi?)

Meg annyi egyéb is van, amiről az Ember gondolkodhatik. Újjé!

A papáról meg jobb, ha nem is beszélek. A jourt pl. unalmasnak (egy önelelt pillanatban még — képzeld — számárságnak is) találja. Halottal már ilyet? Meg ilyenkor elis megy otthonról. Érthetetlen!

harcában lekopik rólunk minden poézis, elvesztjük azt a csillogó himpot, mely a boldogság elérhetesére nélkülözhetetlen. Hiába, nem találjuk meg a jó kedvünket.

Nincs már farsang. Megszűntek a heted-hétországra szóló dárídók s a szegény leányzók, kiket sorsuk épen ebben a kor-szakban jelölt ki olyanokul, kiknek ebben az időszakban mulatniok kellene, szomorodtan, csalódottan, csüggedten uézik az el-szerontyolodott ifjúságot, melynek az a szerep jutott, hogy mulattassa azokat az ünnepe-geken, melyeket a farsang tiszteletére rendez még hébe-hóba a társadalmi konvenció.

Nincsen farsang! Megszűnt a farsang, mert már csak a naplábrán él, az emberek életéből elpusztította az élet s a véle járó tengersok gondemészlő küzdelem, sorvasztó bánat

A modern cinikus talán kárörvendő lélekkel látja pusztulni mindazt, ami szerinte felesleges. Mindazt, amiben poezis él; mindazt, ami nem vonzóódik a köznapi lét porá-ban, hanem szányaival emelkedni merész-kedik, emelkedni fel a boldogság azur ég-boltjáig. S a modera ember, kinek egész életében az üzlet s mindenkor az üzlet képezi a legfontosabb momentumot, annak talán jól is esik, hogy a szerinte felesleges hasznalatanságtól, társadalmi nyűgtől meg-szabadultunk végre, merl ő csak a farsangi mulatozásokban a felesleges idő s pénz pocsekölést látja. De mi siratjuk a farsang eltűntét. Mi bänkóduink azon, hogy Karnevál herceg s az ő vidám kísérete már nem láncol végig utcáinkon. Nekünk fáj az a sok vidám s melabus emlék, melyet egy-egy vidám farsangi idény után lelkünkben s a társadalom ifjúságának lelkében hátraba-gyolt.

Mi könnyezve siratjuk, hogy mindaz a szép, mindaz, amiben költészet lakozik s melyet őseink, mint kipusztíthatatlan hagyta-reánk örökül, az elvesz az idők rengetegé-ben, nem hagyva egyebet hátra a gyönyörű visszaemlékezésnél, azokra a szép, azokra a felejthetetlen napokra, amikor mi is oda-támaszkodtunk egy-egy kapuféla árnyékába

régi becsületes rózsaszínhez. Hát belenyugodtam. Némi kárpótlásul szolgált a japán fazon és »buk-jel« szoknya, miket imádozok. Sokat mérgeledtem, hogy olyan rövid a szoknya. De a Mama meg-vigasztalt, hogy most még Mimi tantinak is csak bokáig ér a szoknyája. Hát ez igaz is.

Rubincsatos kis fekete cipőm az asztal kö-zepén fészelt. Ép ilyenre vágytam! Ez aranyos Mama mindig úgy etalálja, hogy mit szeretek.

Egész nap igen izgatott voltam. Alig ettem valamit. (Szerencsére a papa nem vette észre!) Végre nagynehezen eljött az est.

Épen teljes Parádeba indulóba voltunk, mikor egyszerre csak egy skatula érkezik a ker-tésztől.

Szédülő fejfel, reszkető ujjakkal bontogatom. Hát egy gyönyörű bokréta! Remek lafránsz ró-zsák (10) szekfü (8) gyöngyvirág (15) Bokréta! Nekem! Benne kis finom hajlású névjegy. Tőle! ...

Minden nőiméltóságomról megfeledkeztem volna örömben, de mintha valahol — messze — sürfútályon át valami papaféle idegesen nézte az órát; aztán mintha kocsin át valami tündér-paotiba értünk volna.

Nade aztán a hosszú, unalmas felovásás alatt visszanyertem hidegvéremet. Kissé fölpillan-tok a karzatra s hát épen őt látom meg hófehér mellénnyel a többi 8-adikos között. Elis kaptam hamar a szememet.

Hanem képzelheted aztán ijedségemet, mikor megtudtam, hogy nem táncolhatnak. Egyszerre el-múlt a jókedvem. Udoorító petrezselyem szagot éreztem még a babér s narancsfa alatt is. Ez

s huzattuk rendületlenül valamely sötét ablak alatt kedvenc notáinkat.

Nincsen farsang. A társadalom, valamely nyomasztó gond súlya alatt elfelejtkezik vigadni s míg gondolkozunk azon, mi lehet oka mindennek, addigra az idő száguldó kerekere már tovarohan s benne vagyunk a böjtnapok szürke hangulatában. Ismét el-vezetettünk tehát valamit, abból ami szép, ami kedves. Abból, mely lelkünköl sarjad-zott s azt bearanyozta. Ismét gazdagabbak vagyunk egy szép illúzióval s szegényebbek egy csillogó, kedves, vidám órákat szerző szép szokásunkkal.

Nincsen farsang s mi szomoruan néz-zük, miként hull alá életünk fájának egy-egy aranyos levele, hogy eltűnjék a semmi-ségben, ahonnan nincsen visszatérés.

A viziszentgyörgyi hitelszövetkezet működéséről.

Mint minden kezdőnek, úgy nekünk is lekeltt küzdenünk mindama nehézségeket, amelyek élénk gördültek.

Helyénvalónak tartom most leírni ama nehézségeket, amelyeken keresztül estünk. Legelső ellenállást találtuk a községi kihir-detésnél, amikor a hitelszövetkezet meg-alakítása végett az érdeklődők meghívására lolt szó, amit a községi dobos meg-tenni nem akart. Ez alkalommal természetesen a szabályszerűen történt kihirdetésről, községi bizonyítványra mint okmányra is szükség volt. S dacára annak, hogy kihir-detve lett a megalakulás, a községi előjárás-g a községi bizonyítványt se akarta kiadni, mig fejelentés alapján erre utasítva nem lett.

Azt le se irom, hogy mily nehezen sikerült a közjegyzői hitelesítés, mert az igazgatósági tagok egyrészt lebeszélék az-zal, hogy ezzel az ő vagyontul lesz zálogul odaajánlva, amit — hihetetlen bár — de ér-telmesebb emberek is állítottak.

A cégjegyzés megtörténte után a kihir-detés körül is nehézségek támadtak. Miután a községi előjárás-g ezt lenni vonakodott, csak a Muraköz útján tudathattuk a tagok-kal, hogy a viziszentgyörgyi hitelszövetkezet 1910. március 6-án működését megkezdi.

A hitelszövetkezet 59 alapítótaggal kezdte

zsarnokság! Ezt megint azok a lengő szakállú tanarak csinálták. (Van egy pár egészen csinos szakálltalan is közöttük!)

Egyszerre csak rázendül aztán a »káróg a holló a jegenyén...« Épen szívzorcngva leakar-tam sütni a szemem, hogy ne lássak, ne halljak semmit. Hát egyszerre csak lakkipőtl látok mag-am előtt. Kíváncsian felpillantok, hát egy kis pösze 6-ikos selypit ott. Nem lehetett valami barátságos arcom, mert amint véletlenül Mamára pillantok látom, hogy nem volna jó, ha most hirtelen ketten maradnánk a teremben. De aztán jöttek mások is. Sokan. Igen hercig fiúk.

Különösen egy fess barna médiuk. Te Mancsi! — azt mondta, hogy angyal vagyok. Becsület-szá-va mondta, hogy angyal vagyok. Nem helyeske? És hogy temperamentumos vagy mi. (Te Mancsi, mi az? Olyan érdekes név!)

Hanem a szünoara alatt aztán megmutattam neki, hogy komoly Nő is tudok lenni. Egész séta alatt (karonfogva!) roppant okosan beszélgettünk. U. m. a Barátságáról, az Egyéniségéről és a platói Szerelméről. Nagyon érdekes volt!

Mit szólsz hozzá Te okosak-okosa? Aztán következett a 10 Újra stb. Isteni volt! ...

Hát ilyen finomul jött ki minden. Most pedig búcsúszóm. Irj aranyos Mancsikám Te is. Sok ta-nulni valód van? Szegény barátom Te!

Millió papa és puszi siető holodtól.

Ui. Legközelebb táncolhatnak a nyolcadikosak is. 1000 puszi.

Igazis! leveledet biztosan várom. Pá!

meg működését s az eladott üzletrészek (részvények) száma 74 drb. volt. Nagyon szerény igények mellett bonyolíthatott le igen sok hitelgényt. Ma már összesen 176 tagja van a szövetkezetnek 268 drb. eladott üzletrészzel (50 koronás részvényel). Kez-delben az (Országos Központi Hitelszövetke-zetnél 4000 korona hitelünk volt; ma már 16000 koronára emelkedett. Úgy, hogy igen kevés kivétellel minden kölcsönkérelemnek elegend tudunk tenni.

A szövetkezet működése rövidesen a következő: ad egyszerűen kamalozó köl-vényre 7%-os kamatra, jelzálogos kötvényre 6%-ra, különféle annuitásos kölcsönt és végül ad földkölcsönt 5 7/8%-osat, ahol ebben a százalékban már a tőkétörlesztés is be-foglaltatik. Ezeket kívül adunk váltóra hat hónapos lejáratra 7%-os pénzt. Mindezeket a kölcsönöket csakis a tagok kapják. Nem tag kölcsön kérelmét az igazgatóság eluta-sítja.

Kiadunk kölcsönt összesen 29.500 ko-ronát. Bevéltünk kamat címen 1467 K 46 fillért. Az összes forgalmunk kitesz 51.456 K 78 fillér bevételt és 51.367 K 04 fill. ki-adást különböző címen.

A legaldásosabb az, hogy népünk ap-ránként, garasonként takarékoskodhatik és magának összerakhat tőkepénzt, amit más-ronk nem tett meg. Van is belétként elhe-lyezve 10.544 K 15 fillér.

Mindezt 8 hónap alatt érte el az új pénzintézet. Nehézségek nélkül még szebb eredményről számolhatnánk be.

Viziszentgyörgy, 1911. január hó 17.

Major János.
közs. tanító.

K Ü L Ö N F É L É K.

A csend.

<i>Ha másnak leszál az est,</i>	<i>Acsend gyujtja meg nekem</i>
<i>Nekem fáklya gyöl.</i>	<i>A tudomány lángját.</i>
<i>A csend világit nekem</i>	<i>A csend mutatja a lét</i>
<i>Szebbnél-szebb tájakról.</i>	<i>Ismeretlen titkát.</i>

<i>Mert szíve van a csendnek,</i>	<i>Feltárja nekem is a</i>
<i>Erős nemes szíve,</i>	<i>Legtitkosabb útát.</i>
<i>Csak legyen, ki megértse -</i>	<i>Segít, meg tanácsot ad,</i>
<i>Hallgató hű bive.</i>	<i>Ha az Ember kutat.</i>

*Téli esték csendjében
Lelem el-el mereng
Tiszta, derős világban
Már a hajnal dereng.*

Kozma Imre.

— **Áthelyezés.** A Déli Vasút igazgató-sága Pátka; Andor hivatalnokgyakornokot Zalaszentivánról Budapestre helyezte át.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Lip-pich Győző alsólelvai járási számgazdák-ornokot a trencsényi m. kir. püügazgatóság mellé rendelt számvétséghez, vágbeszterci járási számvéői teendőkkel való megbiza-tással m. kir. pénzügyi számtisztllé ne-vezte ki.

— **Megbízás.** A vallás- és közoktatás-ügyi m. kir. miniszter a helybeli áll. polgári iskólával kapcsolatos internátusos inté-rnátust vállalatban birt. özv. Loncsarics Lipótnét és Bezerédy Ilonát az internátus vezetésével tiszteletdíj mellett rendszeresen megbízta

— **Választmányi gyűlés.** A február hó 13-án tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésen felveendő ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett az állandó választmány 1911-ik évi február hó 6-án d. e. 9 órakor a megyeház gyűléstermében gyűlést tart.

— **Az aszfalt!** Tudvalevőleg 89 há-talajdonos felebbezéssel élt az utcák aszfalt-

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ožna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert let. 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Navuk od socijalizma.

II

Nevolje meštarskih ljudi.

Kako sam vu prvom članku iskazal, da je poljodelski stalež na rubu propasti, tako hoćem vu denešnjem razgovoru objasniti položaj drugoga delavnoga staleža, naj-mre meštarskoga ili obrtnoga. Kad to objasnim, odmah se bude bolje vidlo, kak je goruće pitanje postalo socijalizem. Jer su *velike nevolje meštarskih ljudi*.

Vu prijašnje vrēme je bil drugi red pri obrtnicima. Bili su vu životu još oni starinski ćehi meštarski i njihove svakojake ali hasnovite regule. Glavne regule pako bile su ove: Svaki, koji je hotel postati mešter svoj, predi je moral izučiti se vu meštiriji, i neštero vrēme kakti detić posluvati. Nadalje vu svakom mestu moglo je biti samo stanoviti dostatni broj meštrov. I broj detićov po jedinomu meštru bil je odredjen. Za skladište takaj toliko se smelo pripraviti, koliko je narućeno bilo. Roba je morala biti jaka i za trajnu porabu napravljena. Tko bi zlo robu prodaval, bil je kruto kašćigani. Vu ćehu se pazilo na pošteno kršćansko življenje je i meštrov i navučnikov. I bilo je sve dosta vu redu i zadovoljstvu. Ali eto ćehi su prestali i njihove dobre regule. Došla su druga, teška vremena za meštarske ljude.

I Prvo svega neprijatelj je postal obrtnikom: liberalizem ili potpuna sloboda obrtovanja. Deneš svaki ćlovek, ili ućil ili ne izučil meštiriju, more sebi urediti radilnicu, a potom su došli vnoqi nepozvani ljudi vu obrtništvo, koji su obrt potkapali, robu kakogoder izradljivali, terati nedopus-

ćenu konkurenciju, jeden drugoga potiskivali i oslabljivali. Poštene i solidne robe je nestalo. Ljudi su počeli gledati bolje na to, jeli faleša roba, neg na to jeli dobra i jaka. Sa svom tom slobošćinom oko izradjivanja robe i uređivanja novih i dvojbenih radilničav brez mere i broja — potkopano je postalo obrtništvo vu samom korenu. Oslabilo je, ginulo je.

2. Ali smrtni vudarec dal je meštarskom staležu stroj iliti mašina. Mašina brže dēla, neg ćovek, pak vu vnomog poslu i bolje završeneše dēla. Stroj radi brez prestanka s mahmi potrebnimi popravki, a ćlovek treba puno počinka, hrane. Zato i dēla stroj i faleše, neg ćlovek. Po tom bi si svaki ćlovek moral za svoju meštiriju posebni stroj kupiti. Nu ali redke su takve meštirije, koje imaju za svoju potrebuću fal ćene stroje. Za stroje treba navadno mnogo penez, ćeli kapital. Uredile su se s kapitalom velike fabrike sa kompliciranim strojevima i fabrike su male obrtnike progutale. Stroj sa 250 težakov obavi toliko posla, koliko 2000 ljudi brez stroja. Tvorničar ili fabrikant za to more faleše prodati robu, jer ga menje i košta. A mali obrtnik ne mora konkurirati s fabrikami, zato napušća svoju meštiriju, i *zapira radilnicu!* Tak je propalo celo ćisto obrtnikov. Nekoqi su još ostali, ali i ove potkapa nekaj, a to je *manufaktura*.

3. Manufaktura je takov naćin izradjivanja robe, da roba ide od ruke v ruku i već je dogotovljena. Na primer manufakturno izdelavanje vure stoji vutóm, da jeden težak dēla samo kolaće, drugi samo pera, tretji samo kazala (caigare). Tako radeći skupa, brže se i bolje radi i jeftineše trzić dok kak pojedinec mora sve složit, teže

radi, slabije napravi i skupljeneše želi prodati. Manufaktura daklem tēra obrtnika vu kut, ćini ga nemogućim.

4. Ali i konfekcija je pogibeljna neprijateljica obrta. Kaj je to konfekcija? Prefrigani poduzetnik stvoril sebi skladišće neke robe, a to robu daje izdelati od sakojaćkih meštrov, *koqi su vu sili ili nemaju posla, pak jako fal zemeju gori dēlo*. Konfekcionista si tak pribavi mnogo robe jeftine na svoje skladišće, fal i prodaje, a poleg njega obićni obrtnik mora ginuti. Konfekcija je jako razšćirjena. Dober primer za to je Berlin varoš. Tu je do 8000 šnejderov (krojaćov), a od njih samo 1346 delaju sami za se toliko, da su oporezovani; drugi svi za konfekciju delaju. A od 5000 cipe-larov komaj jedna trećina dēla samostalno, neodvisno.

I time sam opisao razloge, zbog kojih negda cveteći stalež, meštarski, nema nikakve budućnosti. Srednjega staleža nestaje iz ljudskoga društva. A ovako znameniti stalež moral bi se ćuvati i braniti. Nešto se mora ućiniti, da se premeniju denešnje okolnosti. Kaj se bude ućiniti moralo, to nas bude vučil socijalizem.

(Grupit dalje.)

P. L.

Politićki i gospodarski pregled.

Turska dīžava gnjili pomalo i nikako se ne može iz svojega betega zvrućiti. Nez-nemo, kaj nam budućnost donesa bude, nu već se od davna šepće po tihoma, da bi se Turćin moral iz Europe izgnaći, i nazaj potisnuti vu Aziju.

Ali i vu Aziji je nered vu turskoj dīžavi. Vezda se podiglo 100.000 ljudi vu

Kak se je verženskomu birovu dogodilo, jednu noć u Medjimurju.

Napisal: Kutnyák Márton, Keszthely.

U selu Veržeu na Štajerskom kraj Mure, u jednoj lēpo zidanoj hići se odpravila ovoga sela birof. Kad se već odpravil, udri svojo put preko pola, namenjen je u naše gorice da poišće svojega negdašnjega prijatelja u kletī.

Već dojde na brēg i potraži svojega prijatelja u preši, gde ga takaj upijani njegov prijatelj. Ko se već oće večeriti, se odpravi natrag da još pred kmicom dojde dimo u Veržej, ali po nesreći neznavši da odkod je došel se naputi, dalje po bregu misleći da ide dimo.

Ide po bregu i ćudi se tomu, da mu je tak dugi. Ko već vidi da mu je nē kraja, izpusti se naravnost u grabu, a onda opet na brēg i tak podjednom iz grabe na brēg hodi već jednu uru.

No na sreću dojde na jeden visok brēg gde se ustavi pri jednoj maloj krćmi.

Već je sav izmućen i mokat od hoda, prostiglo krćmara da nek ga pustiju oa prespava vu prinjih, jer nikud nemože naći pota si domu.

Krćmar, ko vidi siromašnoga birova ide žnjim u jedno malo sobo gde mu pokaze postelju, a nato se i on odpravi spat.

Tisti birof ne gledeć na siromaštvo ove sobe, zveleće iz sebe obleko i sav zmućen si legne.

Oće već i zaspati kad na jenput ćuje nekakvo kucanje i hrcanje pod posteljo, toćuvsći obide ga strah, da se pokrije preko glave. al ovomu larmanju ni konec. Zakrići na glas:

— Kipasiti mercina hejdićeva?

Ali odgovora ne dobi. Nato skoći iz postelje i išće u temi z rokoj pod posteljo neprijatelja, ko na jenput zgrabi za nekakvu glavo. K sreći izpozna, da je pes, izvleće ga van iz pod postelje i baci ga navolje.

U tom si miren vleže. Kad se već i pokrije udri mu na uho isto hrcanje pod njim. Misleći da je išće još jeden pes po-

tegne i drugoga i hiti ga ćrez vrata u gank.

Niti se ni vlegel od kraja, opet ćuje prijašnje kucanje i mrmljanje. Kad već tretjoga hiti van iz sobe, zatvori moćno vrata, užge lampu i traži po sobi. Kad ne nagje vać niš, si mirem legne.

Već počne spatati i evo ga još jeden. No sad mu je preveć skoći i ćetrjoga vlovi s krićanjem:

— O ti prošneta pasja vera, keko pa se vas bo? I petoga hiti neusmiljeno ćrez prag. Oće si leći, a tamo je već šest neprijatelj i ovgoa baci u gank. Tako već i sedmoga i osmoga. Kad devetoga nese, no onda sav zemirjen krići:

— Že pa de že te edoćk vender kűnec temu!

Teko že vem, ka ena kűsa samo devet mladih neha. No zepa že jih ne bō već.

Pomirjen si vleže ali za malo ćasa opet zakrići.

— Jam kaj de stega žedrug devetnica; O ti salamenski kűzeki, keko pa še vas je?

Nato počne nositi jeden za drugim

Arabiji, vu Jemenskom okružju osebuju, pak su se nauružali i suproti postavili turskoj vladi. Na čelu bune stoje Idris šejk i Jahia imam.

Idris šejk je 47 let stari, lepoga izgleda, naobražen človek, koji je vu Kairo škole zvršil, i prem je vrlo plemenitog roda, i obrazovan muž, ipak tak hodi med ljudmi, kak obični prosti gradjanin. On ima napameli vezda porušili gospodstvo turkovi i obnovili stare slobodšćine Arabije, i na novo podignuti arabskoga kalifatuša.

Turska se vojska genula protiv Arapinova, a mi iščekujemo vesti nove iz onih daljnjih istočnih krajova, da budemo znali, kakvi uspeh budu imeli slobode željni Arapini.

Pri nas vu Budapešti bude se nasukom obdržaval deveti orsački gospodarski kongresu. Vu to ime se zideju prvi gazde naši na dogovor 4 februara vu velikoj dvorani »Országos magyar gazdasági egyesület« pod predsedanjem grofa Károlyi Mihályja. Nešći bude i iz Medjimurja isel tamo da vidi i čuje gospodarske naše cilje i potrebe i dade nam izveštanje od delovanja ovoga glasovitnoga društva.

KAJ JE NOVOGA?

— **Zaruka.** Višnjevci Janos felsőmihaljfalvaiški notariuš januar 22-ga dana si je zaručil Hirschsohn Margit Gizellu gospodjicu u Murašklosu.

— **Imenovanje.** Kornfeind Jenő, od zagrebačke višeše djevojačke škole kateketa, Kornfeind Nandor, dravavašarheljskoga umirovljenoga notariuša sina, je zagrebački nadbiškup za svetistolnoga notariuša ime-noval.

— **Zmrzjeni učitelj.** Fehérpataki Janoš liptotčelečnjiski učitelj, kada se je iz Liptodubreve iz sprevoda dimo žuril, je na orsačkim putu zmrznuo. Za nesrečnoga kantora njegva supruga i devet dieće se plateju.

— **Obiteljska drama za radi socializmuša.** U Beču Frank Šandor dvajstjednu godnje stari špolarski težak, koj je u Beču, u Schuckert-fabriki bil upotriebljan, za suprugu je hotel vzeti na oni mesti delajuću Pettava Maria devetnaest godišnju pomočtežakinju, ali koja je, kakti od socialdemokratra stranke čuljiva persona, nikaj ne hotela znati od popa i od cirkvene

vjenčanje. Za radi toga su se posvadili ljubezniki, ali ipak su se pomerili i skupa su stali. Jedno godinu su blaženo živeli skupa, jedna dievojka se rodila, koja je sada neštere mieseće stara. Samo politika je njim življenje spuntala U fabriki je Pettava Maria s srcom-dušom agitrala za socialdemokraciju, Frank Šandor naprotiv, gde je samo mogel, je psoval socialdemokrate. Za radi toga su se svaki dan posvadili. U petek je Pettava Maria vanstupila svojom dievojkum iz fabrike i tam je ostavila Franka. Mužju je prosil, da nek dojde nazaj, ali žena je nikaj ne hotela iz toga znati, samo u onu se je prevolila, da još jedankrat se skupa zideju. U tork v jutro su se zišli na sjeverne željeznicne mostu. Več-več su se i pomirili, kada je rieč pak na socialdemokrate došlo, i ljubezni su se na novoma posvadili. Pettava Maria na jedankrat samo svojom dievojkum, koju je na ruke držala, nutri je skočila u Dunaj i potunula je pod ledvenatle. Obedveć su umrli.

— **Novi gospodarstveni dopisnik.** Kraljski ugarski ministar od gospodarstvenih poslova je u csakornjaiskom kotaru Beszterczey Gabor gospodarstvenoga profesora s gospodarstvenim dopisničtvom punomoćil.

— **Vjere promienjenje.** U prošlim miesecu 22-ga dana je liepa cirkvena svečanost bila u Muraškoski obćini. On dan su Hirschsohn Gizella i Rozalia muraškoske izraelitske vjere gospodjice na rimo katoličko vjero stupili. Krštenje je Koller Marton tamošnji plebanuš zvršil, koj je lepoga govora vjimi držal. U krštenju je Hirschsohn Gizella Margit, a Rozalia pako Ilona ime dobila.

— **Imepomagjarenje.** Kraljski ugarski ministar od nutrašnjih poslova je dopustil, da Hirschsohn Nandor (Ferdinand) csakornjajski stanovnik svoje ime na Halasz, Kedmenez Marton muravidski stanovnik svoje, takodjer njegov Ferenc sin ime na Farkas, Kedmenez Mihaj muravidski stanovnik svoje ime na Farkas promieni.

— **Umiranje.** Holzmann Mihaj csakornjajski obrtnik je januar 22-ga dana v jutro umrl. Pokojni je samo 60 godine živvel. Holzmanna je svaki za dobroga i marljivoga obrtnika poznal i zato njegova smrt u čieloj Csakornji je veliku sučut prebudila. Njegov spreved je drugi dan posle podne

bil. Za njega udovica, čerka i veliko rodbinstvo tuguje. Nek počiva u miru Božjem!

— **Notariuški ples.** Od csakornjajiskoga kotara notariuški sbor bude februar mieseća 25-ga dana u Csakornja liepo zabavljanje držal. Naime on dan će biti plesna zabava na temelj špitala i Canyspomenika.

— **Plebania u Csakornji.** Več zdanjva je reč od toga, kaj bi dobro bilo, ako bi se u Csakornja varašu jedna plebania goripostavljala. Več jedenajst godina je tomu, kaj se je csakornjajiska fara k zagrebačkoj Cirill-Method provinciji sklopila. Do vezda je sve dobro bilo, jer od svetoga Franja-reda olci kak u magjarskim domoljub, tak i u magjarskim jeziku su uvijek svoje dielo redovito zvršavali, diece u školi magjarski učili u sveti vjeri. Nego kaj bude onda, ako ovi umreju i njivo mesto »crveni« fratri zemeju preč? Med »crvene« fratre niti jeden ne govori magjarski, još menje, kaj bi njegovo srce za magjarsku domovinu tuklo. Sada od Csakornja varaša poglavarstvo hoče jednoga memoranduma poslati tak k ministeriumu, kak i grofu csakornjaj cirkvi zavjetniku, u kojim prosil, da se u Csakornja varašu jedna nova plebania goripostavlja. Jeli bude iz toga neka, vezda još neznamo, nego mi se jako ufamo o tom, da tak korman, kak gospodin grof budu našu prošnju izpunili; im k ovom dielu ne treba drugo, kak samo dobrohotnost i domoljubno čuvstvo.

— **Csakornja prosi gimnaziuma** U Budapeštanske novine se je on glas razširil, da magjarski korman hoče kre Drave 3 gimnaziume goripostaviti za onu dieću, kojim roditelji u Horvatskim orsagu živju, tojest za magjarsku dieću, kaj nebudu oni presilni u horvatskim gimnaziju se učiti. Ovi gimnaziumi bi bili sinternatusom sklopilni i tak za magjariu bi na pomoč bili. Od Csakornja varaša poglavarstvo bi rada jednoga gimnaziuma za Csakornja skrbeti i zarad toga bude s memorandumom stupilo pred ministeriumu od školskih poslova.

— **Apponyiov polazak.** Apponyi Albert grof je prošle nedelje poslie podne ob 2 uri polazil na amerikanski put svojim tajnikom, Šmialovski Tiborom. U pondelek je Apponyi iz Beča u Paris putaval, odkut februar 1-ga je u Cherbourg išel. Prvoga februara je polazila »Kronprinz Wilhelm« ladja u Ameriku, u kojoj Apponyi Albert grof putuje.

— **Kralj u Budapeštu.** Na kraljov budapeštanski put su već se pripravlanje napravili. Putovanje je na februar 8-ga odredjenje. Gospodin Bog nek donese. našega dobroga kralja kod nas, i nek se zdravo i dobro čuti u lepim Budapeštu.

— **Ministarpredsjednikov obed.** Hédervary Karolj grof ministarpredsjednik i njegva supruga su u prošlim četvrtak odvečer ob osmi uri u ministarpredsjedničkom palaču velikoga obeda dali. Na obedu nanožni su bili ministri iz vanjskih poslova, od magjarskoga kormana člani, horvatski ban, od magjarske delegacije predsjednik i već gospoda.

— **Veliki ogenj u jedni obćini.** U Babola (Šopronvarmegjija) obćini v tork noći je veliki ogenj pustošil. Dvajstiosem hize i šestnajst pokrajine su zgorele. Zrok ognja do vezda još nezajnu.

— **Smrt na ledpoprišti.** Tóth Irma dvajstičetiri godine stara budapeštinska učiteljica se je veselo klizala četvrtak odveč-ćerki oko posledme ure na kelenföldskim lerd

misleći da se je još drugih devet zaplodilo. Ko već hiti i osamnajstoga potraži sve kote. Kad ne najde već nes punne lampu i vlegne si.

Kad oče već drēmati i evoga tu je već opet prijašnje vikanje i pod postelje. Nato već tistumu gosponu birovu se počnejo lasi jesiti. Misli da su ga kam u kakvi pekel poslali krič :

— Uj jaj, je odkod pa te prido, od stene kaplejo, jaj kaj de stega?

I tak nosi pres prestanka do zarana je van sav u strahu. Kad već hiti i dvadeset sedmoga nad vrata, nato zapazi da je već vani dan počne psuvati i čemeriti se i tak čeka krčmaru.

Kad dojde, krčmar ga prijasno pita :

— No Atyafi, kako ste spavali?

Ko to čuje štajerec, oči semu zašariju kak ogenj, neznanu sa krič nad krčmarom:

— Huj juj, ti prošneta nič, kekó psóv pa móte? Vi saperlodni Kűzeki! Céló nič

sam je mela iz sobe pa še je le eden osta pod posteljom!

Ko to čuje krčmar zenu začudi i reče:

— Haj Atyafi to ste bormeš sanjali, jer ja neimam već kak ovoga jedinoga!

Taki počne premišljavati i na jenput se počne smiljati, da ne pukne i zmed smehom više :

— Niste vi hitali trideset psov van nego tridesat put ste hitili jednoga!

To čuvsil birova se malo da ne prehitil, lasi mu kviško stojiju i sav člani pita : Ka—a . . . aj?

— Je tako bu; koliput ste ga van bacili tuliko put je došel natrag črez ovo malo luknju pod vratni, koju si zna sam odpreti i zato smo i zvrtili nju, da kad u jesen nestanuje u sovi nišče doplazi kužek u sobni i polovi miše.

No sada je zvršena komedia. To čuvsil štajerec počne bežati od onoga kraja.

Kam je odbježal to neznam. Samo toliko pomiljam da sam ga ne videl od onoga vremena u Medjimurju.

poprištu. Na jedankrat je njoj hudo postalo, doli se srušila i umrla. Med klizace je veliki strah nastal za radi hitroga smrta. Redarski liečnik je srčenoga krca konstatal. Njezino mrtvo tielo su na njoj slan spravili.

— **Strelil se.** Kram Hermann dvajstičetiri godišnji regiment-lambur se je u sriedu pred poldan u üllöi-putskim Maria-Terezia kasarni u glavu strelil. Branitelji su sit života glasbeniksoldata u iz van sebe položaju v špital spravili. Siromak Kram, već ne bude bubnjat soldatim u Budapeštu!

— **Zgoreto diete.** Tóth Pal szent-görgyvariski (Zalavarmegijja) vinceller je iz doma otišiel; svoju šest godine staru dievojkju je na samoma domaj ostavil i vrata zaključil. Od male dievojke oprava se je iz peći vanskočene iskre vuzgala, i dok je otac dimo došel, svoje diete je već mrtvo našel.

— **Jednoga sudca tragedia.** Jakobović Jožef balasšagjarmatski fiškalius, umirovljeni sudac, od balasšagjarmatske kasine ravnatelj, koj je već zdavnja ne pripravi pameti bil, je januar 27-ga odvečer izniknul. Potlam su mu zimskoga kaputa na Ipolj mostu našli. To misliju, da je Jakobović samoubojnik postal. Njegov mrtvo tielo sada išeju u Ipolj rëku.

— **mlada supruga — stari muž.** U Predazzo je jedna Bozin Matilda zvana dvajstipet godišnja žena pomoćom svojeg drageg zaklata njezinoga šesdeset lët staroga muža. Obedvë su uhitili.

— **Skočeni soldat.** Šopronsko hatar-redarstvo je u Celldömölkü vlovil Bedő Imre u Keszthelju rodjenoga momka, koj je pri 9-im husarskimregimentu u Nežideru služil, ali pred deset dana je odonut skočil. Bedő je prije pri šopronskim 48-im pješičkom regementu bil i odonut su ga k husari premještili. Ali od husara je skočil i izjavil je, da rajši se zakole, nek da bi husar bil. Bedő sada v Šopronu u tamnici sedi.

— **Med šinjami.** Na angalföldiskim štacionu je delat Maczko Janoš vagonredatelj. U subotu v jutro se je med šinje popičil i dva vagou su prek njega išli. Nesrečni clovek je tak težke rane trpel, da, dok su ga spod kotača vanvlekli, već je mrtev bil.

— **Krvoločni žandardesetnik.** Robozky Ferenc i Šaska Janoš možgoiski (Sogjvarmegijja) žandarski podčastniki su januar 23-ga skupa polazili na uredni put. Od patrola voditelj je Robozky bil. Med putem su nutar išli u Magjarlukafu se počinit k birovu, koj je nje s vinom i obedom ponudil i Šaskau je na friškoma škodilo vino tak, da je prošil hižnoga gazda, nek ga pusti malo ležati na klupi. Robozky je pod tëm s gazdom se spominal i tak okoli treće ure hapil je zbuditi svojega pajdaša, koj mesto toga, da bi se gori stal, grdo je našpotal svojega predpostavljjenika. Robozky je na to uredovno gorizval njega, nek se odmah spravlja i nek polaziju dalje, ali Šaska je i na dalje psoval, za kaj je Robozky na njega vudril. Na to je Šaska gori skočil i van je pategnul Robozkyovu sablju, i predi, dok bi njega u ovim činu sustavili, je s sabljom takva dva udarca meril Robozkyu na lievu ruku, da su udarci tijam do kosti provalili; onda se srdito gorispravljal, i sam je polazil na put. Robozky je svoje rane vzeval, nazaj je išel na stražište, gde je najavil čielu stvar, na kaj je jedan žandarnapporučnik i jedan stražemester odmah na Šaska išćenje se dal koga su u sulimanskoj krčmi poleg

vina i našli. Okovali su ga u gvozdje i na kolah nuterspravili u žandarsku kasarnu.

— **Turska škola u Budapeštu.** U našim glavnim varau, u Budapeštu, se je u prošle dneve turska škola odprla. Podučavanje se na dvë kupe rezdeli: magjarskoga jezika učenje turci, i turskoga jezika učenje magjarski kup. Onoga učitelji su: Ömer Feridun effendi i Paštinszky Janoš budapeštinski professor. Magjarskoga kupa uči Abdul Latif effendi budapeštanski turski svećenik.

— **Stomillijun kurun vrijednosti med.** Amerikanski pčelari, kak jeden newyorski gospodarstveni list piše, su skazali, da je u Ameriki pčelarstvo prihodneši, kak živadodgojenje. U Ujedinjeni — Državi svake godine po prilici 20 milijun dollar vrijednosti meda stvaraju. Samo u Newyork državi su 30 jezer pčelara.

— **Samoubojstvo.** Tóth Ilona goganfaiska poštamestrica je u prošlem dnevnu samoubojstvo učinila. Samoubojstvo je Semetke Jožefa goganfaiskoga vlastelina jedina službenica spazila, koja je biesno božala dimo. Semetkëovi su odmah na poštu se žurili, kućiu su poslali po doktora na Šümege, a dievojkju pak su u postelju spravili. Za kratkoma je došel Lukonič Gabor dr. šümeški liečnik, koj je konstatal, da je dievojka trikrat na sebe strelila i kugliju su njezino srce oranili. Za dva dana je Tóth Ilona umrla. Zrok je ljubav.

— **Željeznička nesreća.** Januar 31-ga dana v jutro se je strahovita nesreća pripetila u Isasegu, od štaciona komaj na sto meter dalino. Iz Miškolca prama Budapešt stropujuči pšonalnski vlak je četiri željezničke težake na smrt zgazil. Ovi četiri bogecišomaki ljudi su: Šari Pal, Bajak Pal, Fekete Šandor i Kupišil Pal, težaki. Jeden i drugi ima familju, Šari Pal je osam dičcam otac. Moramo si premisliti, kakva velika žalost je sada u ovaj familji, gde umrel je on, koj kruha škval za ženu, za malu dieću. Iztragu su podigli.

— **Med šine.** Laub Janoš, oti državneželjeznicne težak je u tork v noći na Ferencvarošiskim štacionu med šine lutal. Nè je čul, kada je za njega jeden lokomotiv išiel; i tak ga je odbitil. Od lokomotiva kotači su nesretnomu cloveku glavu zdrobili. Branitelji su ga v mirajuć u Rokuš-špital spravili.

Nekaj za kratak čas.

2 trgovci.

Vidimo kak još nije trgovina. Samo trgovec hodi jeden k drugomu. Dojde Mirič jedenput k svojemu pajdašu, vu štalu i veli: Čuješ pajdaš dugo nega trgovine, nikvoga aldomaša nega. Dejmi pipu dober bude i baguš cmuliti, doklem kaj prodamo i tak su se spominali dale. Vu tim toga je Mirič zgledal kaj njegov pajdaš je svojem konjem senom nastri. Mirič se je začudil i zaviknul pajdašu, čuješ kaj si napravil za petram božji. Kaj si senom nastri to bi mogle krave pojsti. Pajdaš no posluhni me malo Mirič, budem ti malo reztolnačil stvar. Znaš ti nemam ti nikaj slame pak sem hodil vu Čakovec, kaj bi si bil slamu kupil. Ja sem došel na piac, tu sem videl sena i slame. Naj prviput pitam počem meter sena 3 kor, idem do slame pitam počem meter slamej 4 kor. No vezda već znam počem je kaj. I onda sem si tak premislil da bude bolje senom nastilovati nego slamum. A menjša briga bude mi to, ja sem štel seno prodati,

kaj si bil slamu kupil, pak je slama draže nego seno, Mirič istina je, ali ja sem si mislil da je to grëšno delo senom nastilovati. Pajdaš, a onda je në bilo grëšno da smo marhi niti në dali jesti, kada ga në bilo krme.

V Snuboke.

O ta tužna duga Zima!
V kakvu pustoš vodi nas.
Jeli gde za koga ima?
Još koji veseli čas.

Tak se tužim : Sused meni,
Reče : »Navuk Ja ti dam.
To zimu mi se Oženi,
Kaj češ dalje ovak sam.

V susednom je Selu mlada,
Za ženitbo godna stvar.
Znam da vidita se rada,
Tebi bude lepi par.

Ako hočeš, pa me stušaj,
Znam nebudete tebi žal.
Na te vrata trkat kušaj
Stari mislim bude dal.

Tak sused govori meni
A i moje misli su.
Im sam mladence pošteni
Zakaj neki učinil to — ?

Pak se nek večer, potočim
Suseda vzevem kraj se.
Vmrlži vodu glavu zmočim,
Bogu priporučim se.

Vsvovece v pomoci poprosim,
A kad vžihu tam stupim.
Velik kamen vsrcu nosim;
»Dober večer govorim !«

»Čujte moja draga Mati!
Moja prošnja kvam glasi,
Bi mi hteli kčerku dati,
Da se zmeonom Omuzi.

Tatek dragi i Ljubljani!
Prosim takaj Vas lepo,
Kak ste mudri i pošteni
Da privolite nato !«

Kak su to, na prošnju Ovu,
Zabezknuli se svi,
Kak da je Oženj na krovu,
A niš se ne govori.

Pogledje prijemat hude
Sim smo došli, drugo ne?
Stoga vendar ništ nebudete,
Pa i Julka tibu je.

Sused pa se k vratom zmota
I za kljuko već drži,
Kaj se hoče špot, sramota,
Kak se nama tu godi.

Tatek pa si sklimavaju,
Škrbi pun jim je obraz,
A, sad znaju kak zavravaju,
Davaju nam dober glas.

K. M.

(Drugiput dalje.)

Dopisnica Uredništva.

— **Kutnyák Márton Keszthely.** Vj, mlad prijatelj naš, imate od Boga lepoga talentuma za pisati. Sve vaše izpisane pripovesti jesu nam drage i mile, i dojdeju po redu vu naš list. Samo svojega talentuma, iliti sposobnost dalje razvijajte, pak se ufamo, da budete postali izvrstnen medjimurski pisatelje. Vu to ime vam dajemo ove opomene prijateljske :

1. Ne pišite vezda puno, nego po malem, a ono kaj napišete, još jedenput prepisite, preglednite svaku reč, svaki punkt i potez, sve znamenke pisaneme, — onda budu člani bolje zvršeni, brez svake fallinge, vugodni za oko, koje čita ili vuh, koje posluša.

2. Vu mladih letah vaših rado čitajte dobre knjige, vu kojih se navēite potpuno umetnost zvršenoga pisanja. Više čitati, a menje pisati!

3. Ako gda na red dojde članek koga drugoga, ne pako vaš, to vas neka ne ozlovljoi. Jer uredništvo mora biti pravdno, obzirno i prigriti morje vse vrlje svoje pomagaje, pisatelje.

4. Za vaše stroške na tintu, papir i poštarinu mi vam rado damo dobru nagradu i pomoremo vam za potrebili novac i knjige. Pozdrav!

Gabona árak. — Ciená žitka.

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	21 00 —
Rozs	Hríz	14 00 —
Árpa	Ječmen	14 40 —
Zab	Zob	15 00 —
Kukoricza	Kuruza suba	12 30 —
Fehér bab új	Grah beli	17 50 —
Sárga bab	» zuti	15 50 —
Vegyés bab	» změšan	14 50 —
Kendermag	Konopljeno seme	21 00 —
Lenmag	Len	22 50 —
Tökmag	Koščice	26 50 —
Bükköny	Grahórka	14 50 —

817, 818, 879, 801 és 807 sz. 1910.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíró-ság 1910. évi V. 645, 649, 624 és 648 sz. végzése következtében Polatsek és Messingér Weiner és Stricker, I. E. Zackarias bécsi gyáros, Eisenklamm Mór és Brüder Schwarz végrehajlatoknak 115 K 06 f. 176 K 84 f. 154 K 16 f. 129 K 46 f. és 50 K s jár erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1898 K-ra becsült női téli kendők férfi- és női ruhaszövet, fehér és színes vászon, kalapok és ingekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbíró-ság 1910. V. 624, 642, 648, 649 és 650 sz. végzése folytán 115 K 06 f. 176 K 84 f. 154 K 16 f. 129 K 46 f. és 50 K tőkekövetelések s ezek járulécai erejéig Csáktornyán a városház épületében leendő eszközlésére

1911. évi február hó 6-ik napjának d. e. fél 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbit ígérőnek becsáron alul is elfog-nak adatni.

Csáktornya, 1911. január 22. 541



Eladó

Csáktornya egyik leglorgalmasabb helyén a Petőfi-utcai 1. sz. és a Mező-utcai 2-ik sz.

ház,

melyek évente 4000 koronát jövedelmeznek **szabad kézből eladók.** A Petőfi-utcai házban **3 üzlethelyiség** mindegyikhez lakás továbbá építésre alkalmas elegendő telek van.

Bővebbet e lap kindőhivatalában.



Eladó háztelek.

Csáktornyán a Gróf Festetics-utca 17. szám alatti

háztelek

szabadkézből eladó.

Bővebbet a tulajdonos:

Özv. Sáfrán Károlyné

ugyanoll.

Eladó.

Törökudvar (Turcsisce) községben a Ternava patakon

egy 3 pár köre járó vízimalom, malomjoggal és egy 12 lóerejű benzinmotoros malom egy pár 40 collos köre egy szobából álló lakással a tulajdonos más elfoglaltsága miatt Értekezhető lehet

Grahek János tulajdonossal

Törökudvar, u. p. Hodosány.

Na prodaju je

u Törökudvar (Turcsisce) obćini na Ternava potoku

jeden, na 3 par kamene hodeći vodnimelin, z jusšom i jėden 12 konjjakoski benzinmotor melin, jeden par na 40 colskim kamenu iz jedne sobe stojeće stanom. Obilje-neše pri

Grahek Janoš vlastniku

Törökudvar, zadnja pošta Hodosanj.

Muraközi Cementárugyár R.-T. Perlak. — Vasítállomás: Murakirály-Perlak.

Elvállal mindennemű beton és vasbeton munkát!

Állandó nagy raktár:

Tetőcserép: 15 drb. fed egy négyszögmétert, 1000 darab ára 84 korona. Továbbá téglá, kutyűrűk, kútkáva, határ- és kilométer kő, hidak, átereszek, csövek, lépcsők, színes és mintázott padlólapok, vályuk, sirkeresztek és sirkeretek, oszlopok:

538 1—5

tartós és olcsó kivitelben.

Mindenkit szívesen látunk és kalauzolunk telepünkön.

Árakkal és költségvetéssel készséggel szolgálunk.

Értesítés.

Van szerencsém igen tisztelt vevőim b. tudomására adni, hogy **mészáros üzletemet**

a holnapi napon egyelőre beszüntetem. — Amidőn az irántam eddig tanusított jóindulatu pártfogásért hálás köszönetet mondok, kérem azt részemre és esetleg később ismét megnyitandó üzletemre újból fenntartani.

542 1—1

Teljes tisztelettel **SZOCICS MIHÁLY** mészáros.



14/ú. 1910. jkv. 51. sz. Versenyárgyalási hirdetés.

Drávaszilas (Zalam.) község képviselőtestületének 1910. évi november 14-én 14/ú. 910. jkv. sz. alatt hozott véghatározata alapján Dráviadói körjegyzőség székhelyén felállítandó jegyzői lak és iroda építésére a következő feltételek mellett nyilvános versenyárgyalást hirdetek.

1. Versenyárgyalás alá kerülnek a következő munkanemek: I. föld, kőműves- és elhelyező munka, II. ácsmunka, III. cserépfedő munka, IV. bádogos munka, V. asztalosmunka, VI. lakatosmunka, VII. mázoló munka, VIII. övegmunka.
2. A versenyárgyaláson minden hazai iparos résztvehet, ki ipara gyakorlására hatósági engedéllyel bír. Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.
3. A község előtt ismeretlen pályázók arra valóságukat iparkamarai bizonyítvánnyal tartoznak igazolni.
4. Ajánlat csakis az összes munkákra tehető.
5. Az ajánlatok pecséttel lezárt borítékban egykoronás bélyeggel ellátva és szabályszerűen kiállítva: »Ajánlat a Drávaszilas község által Dráviadói körjegyzői székhelyen építendő jegyzői lak és iroda építés munkálataira« felirattal ellátva legkésőbb f. évi február hó 17-én d. e. 9 óráig a dráviadói körjegyzői hivatalhoz nyújtandók be. Az ajánlatok ugyanazon napon d. e. 10 órakor a fenti körjegyzői hivatalban fognak nyilvánosan felbontatni. Csakis azok az ajánlatok vételnek figyelembe, amelyek az egységáruk és végösszegek pontos leírása és a végeredmények számokkal és szavakkal való pontos feltüntetésével adatnak be; később vagy távirati úton érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.
6. Bánatpénzül az ajánlati összeg 5 százaléka az ajánlat benyújtása előtt a versenyárgyalási hirdetés számára való hivatkozással a dráviadói körjegyzői hivatalban letétbe helyezendő és az erről szóló eredeti nyugta vagy annak hitelesített másolata az ajánlatához csatolandó. Bánatpénz az ajánlatához nem csatolható.
7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek a dráviadói körjegyzői hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
8. A munka az átadástól számítandó 3 héten belül megkezdendő és oly erővel folytatandó, hogy az épület f. évi szeptember hó 1-én teljesen készen, használatra alkalmas állapotban átadható legyen.
9. Építető község fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlott árakra, szabadon választhat.

540 1—1

CIRA SÁNDOR körjegyző.



MEGHÍVÓ.

A Csáktornyan székelő Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság
1911. évi február hó 25-én d. u. 3 órakor, saját helyiségében

xxx. rendes közgyűlést

tartja meg, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

T á r g y s o r o z a t :

524 3—3

1. A gyűlés megnyitása az elnök által.
 2. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
 3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
 4. A zárszámla beterjesztése és az e fölötti határozat. A mérleg jóváhagyása. Az osztalék meghatározása és a felmentvény megadása.
 5. Elnök, igazgató, aligazgató, négy igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.*)
 6. Esetleges indítványok.
- Csáktornya, 1911. január 14-én.

Az igazgatóság.

*) 33. §. A tanácskozási és szavazati jogot a közgyűlésben minden részvényes személyesen, vagy meghatalmazottja által gyakorolja, de ezen jog gyakorlására megkivántatik, hogy a részvényes legalább 20 éves és részvénye a közgyűlés előtt legalább 4 hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végül, hogy a részvény a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétessék. Meghatalmazványok csak részvényesek nevére állíthatók ki.

Meghívó.

A Csáktornyai Gőzmalom és Villamtelep Részv.-Társ.

1911. évi február hó 19-én délután 2 órakor tartja meg saját helyiségében

III. rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

T Á R G Y S O R O Z A T :

1. Elnöki megnyitás
2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása, a felülvizsgált évi számadások és a felmentvény feletti határozat.
4. 8 igazgatósági tag és a felügyelő-bizottság megválasztása.
5. Az alapszabályok 35. §-ának módosítása.
6. Esetleges indítványok.

Csáktornya, 1911. január 26-án.

Az igazgatóság.

20. §. Minden részvény egy szavazatra jogosít, de saját részvényei után és megbízás alapján is egy részvényes összesen csak 20 szavazatot gyakorolhat. Személyesen meg nem jelent részvényes valamely írásbelileg meghatalmazott részvényes által képviselhető magát. Kiskorúak vagy gondnokság alatt állók törvényes képviselői azonban anélkül is lehetnek meghatalmazottak, ha nem részvénybirtokok is.

21. §. Szavazati joggal a közgyűlésben csak azon részvényes bír, kinek részvénye a közgyűlés előtt legalább 30 nappal iratott át nevére a tagsági részvénykönyvben.

22. §. Csak olyan indítvány tárgyalható a rendes közgyűlésben, mely legkésőbb 14 nappal a közgyűlés határideje előtt írásban jelentetett be az igazgatósághoz.

39. §. A felülvizsgált számadások a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a részvényesek által a vállalati irodában betekinthetők.

Csak
ANIMO
pezsgőt
igyunk!
Hazai gyártmány!
Kellemes üdítő ital!



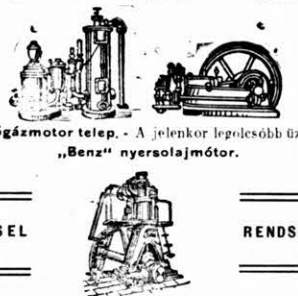
971 13-*

Bayer Vincze utóda féle
Kugler sütemény
nálam állandóan kapható. Meg-
rendelésre házhoz küldöm.
— Telefon 36 szám. —
Herczog Sándor vasúti vendéglős.



Köhögés
rekedtség, katarus, elnyálkásodás gőrcsö- és
szamárhöbögés ellen ne vegyünk semmi mást,
mint az igen ízletes
Kayser-féle
mell-karamellákat
„A három fenyővel”
Magánosoktól és orvosoktól érkeztet házigy-
zőlleg hitelesített elismerő írtatok és bizonyít-
ványok mutatják a biztos sikert.
Csomagja 20 és 40 fillér. 1 doboz
60 fillér.
Csáktornyan kapható:
Pethő Jenő gyógytárában.

Kalmár és Engel
Mótor és Gépgyár
Városi raktár és iroda: BUDAPEST IV. Úteg-utca 19
Világhírű! Eredeti! „Benz”
Gyár: „Benz”



Szivógázmotor telep. - A jelenkor legelőcsőbb üzeme
„Benz” nyersolajmótor.
DIESEL RENDSZER
Elismert legjobb gyártmány.
Ajánlja benzín-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek
bámulatos egyszerű szerkezetűek.
Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek — Kötszég-
vetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

988 10-96

PEROLIN
— azonnal tisztítja a levegőt. —
Deszinficálja a levegőt, erdői levegőt terjeszt, megöli a
baktériumot és clozlat minden rossz szagot.
— Illatos a mos- és fürdővizekben. —
Megrendelhető: Heilig Józsefnél Csáktornyan.
Nélkülözhetetlen minden háztartásban. Nem parfüm.

Linx 1909. aranyérem; legnagyobb kiltintetés
R. WOLF MAGDEBURG-BÜCKAU
Képviselet:
Boros Ártur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.
Járkeresek és helyhez kötött telített és szabadalmazott
túlhevített gőzzel
működő lokomobilok
WOLF eredeti szerkezete 10 — 800 lóerőig.
Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépél.
Összgyártás 700 000 lóerőn felül



Drezdai Motorgyár részv.-társ.
Németország egyik legrégebb és
legnagyobb motorgyára.
Szállít azakkörökben elismert legjobb gyártmányú :
Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-
motorokat és locomobilokat
— valamint szivógázmotorokat —
MEGLEPŐ UJDONSÁG!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges lóerő
óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.
Vezérképviselet:
Gellért Ignác és Társa
Budapest, Teréz-körút 41 : : Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.



64 13-96

Első Magyarországi Fűzőgyár :: Pécs.
ÉRTESETÉS.
Van szerencsém a nagyérdemű közönséget érte-
síteni, hogy **Kelemen Béla** ur- és női
divatúru kereskedő Csáktornyan
legdivatosabb fűzőimből
állandóan nagy raktárt tart. Továbbá azon úr-
hölgyek, kik mérték után óhajtanak kitűnő szabású
fűzőimből beszerezni, szíveskedjenek **KELEMEN**
BÉLA urhoz fordulni, ki a mértéket pontosan fel-
veszi és a rendelést részemre beküldi.
Teljes tisztelettel **KRAUSZ JULISKA.**
A fentti cégnél galler és kezelő tisztítást
elfogadtatik.



629 6-*

MEGHIVÓ.

A Stridói Takarékpénztár Részvénytársaság

1911. február hó 26-án d. u. 2 órakor tartja meg
intézeti helyiségében

V. évi rendes közgyűlését

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Stridóvár, 1911. január hó 15-én.

FEJÉR DÉNES elnök.

T á r g y s o r o z a t :

1. Megnyitó.
2. Két részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság közgyűlési jelentése.
4. Az 1910. évi számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása, a felmentvény megadása.
5. Az alapszabályok 1. §, 2. §, 3. §-ának módosítása.
6. Netáni indítványok.

10. §.

Minden egyes részvény a közgyűlésen egy szavazatra jogosít, de 35 szavazatnál többet akár saját részvényei alapján, akár meghatalmazás útján senki sem gyakorolhat.

Szavazati jogát minden nagykorú önrendelkezési jogú bíró részvényes, akár férfi, akár nő, gyakorolhatja, de megkivánthatik, hogy részvényesi minősége a közgyűlést megelőzőleg 30 nappal a részvénykönyvben igazoltva legyen. Jogi személyek, kiskorúak és gondnokság alatt állók csak törvényes képviselőjük által, habár azok nem részvényesek is képviselhetnek.

535 2-3

A

Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat

ezennel a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozza, hogy a takarékoság
előmozdítására bevezette

a takarékpersely üzletágot,

mely abban áll, hogy az intézet bárkinek, aki nála jelentkezik s 6 koronát könyvecskére betesz, egy takarékperselyt bocsát rendelkezésére, melyet az illető haza visz, felesleges pénzt, melyet megtakarítani szándékozik, ezen perselybe dobja be, mely vaspáncélszerkezettel bír s csak az intézetnél nyítható ki, úgy hogy otthon belőle pénz ki nem vehető. Ezen persely aztán tetszés szerinti időközökben a takarékpénztárhoz bevihető, hol a benne levő pénzösszeg az illető jelenlétében kivéttetik, s a betétkönyv összegéhez hozzáíratik, s attól az időtől fogva kamatozik. Az üres persely aztán ismét elvihető, s a gyűjtés előlről kezdhető. Amidőn ezen a takarékoságot szolgáló üzletágunkat a nagyközönség szíves figyelmébe ajánljuk, egyszersmind felhívjuk b. figyelmét annak idején bőven ismertetett

510 4-1

 takarékbiztosítási üzletágunkra is. 

Felvilágosítás minden ügyben a takarékpénztár hivatalos helyiségében nyerhető.